

Opintokeskuspäivä
Kulttuuritalo

Vapaan sivistystyön lakimuutokset astuvat voimaan - mikä muuttuu?

Opetusneuvos Kirsi Lähde
18.11.2015

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Undervisnings- och kulturministeriet

LAKI VAPAASTA SIVISTYSTYÖSTÄ (632/1998) OPINTOKESKUKSIA KOSKEVAT MUUTOKSET 1.1.2016

Muuttuvat VST-lain pykälät:

(lakinro/vuosi)	[hallituksen esitys /vuosi]
6, 8-11b §, 13 §	(579/2015) [HE 309/2014]
11 b §	[HE 79/2015]

www.eduskunta.fi

6 § Koulutuksen järjestäminen

Tässä laissa säädettyä koulutusta voidaan järjestää lähi- tai etäopetuksena. Opintokeskuksissa koulutusta voidaan järjestää myös opintokerhoissa.

- > täsmennetty koskemaan koulutusta, poistettu termi monimuoto-opetus
- > lisätty opintokerhot pedagogiseksi/koulutusmenetelmäksi

Oppilaitoksen tulee laatia koulutuksen järjestämistä koskeva toimintasuunnitelma, josta käy ilmi koulutustoiminnan kokonaisuus.

- > täsmennetty toimintasuunnitelman sisältöä

Koulutuksen järjestämisestä ja koulutustilaisuuksien vähimmäispituuksista kansanopistoissa ja liikunnan koulutuskeskuksissa sekä opintokeskusten opintokerhoista voidaan säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

- > lisätty opintokerhot

6 § Opetuksen järjestäminen, voimassa 31.12.2015 saakka

Aiempi sanamuoto:

Oppilaitoksen tulee laatia opetuksen järjestämistä koskeva toimintasuunnitelma.

Koulutustilaisuuksien vähimmäispituuksista kansanopistoissa ja liikunnan koulutuskeskuksissa säädetään asetuksella.

8 § Valtionosuuden laskennallinen peruste

Vapaan sivistystyön oppilaitosten *tässä laissa säädetyn koulutuksen käyttökustannuksiin* maksetaan valtionosuutta, jonka vuotuinen peruste lasketaan:

...

4) opintokeskuksessa, kansalaisopistossa ja kesäyliopistossa kertomalla niille vahvistetuilla opetustuntien määrillä opetustuntia kohden kullekin oppilaitosmuodolle määrätyt yksikköhinnat;

- > täsmennetty lisäämällä viittaus vapaan sivistystyön lain alaisen koulutuksen kustannuksiin
- > ei muuta käytäntöjä

Aiempi sanamuoto:

Vapaan sivistystyön oppilaitosten vuotuinen valtionosuuden peruste lasketaan:

...

9 § Valtionosuuden määrä

Pykälästä on poistettu opintokerhotunti valtionosuussuoritteena.

Aiempi sanamuoto (voimassa 31.12.2015 saakka):

Opintokeskukselle myönnetään valtioneuvoston asetuksella säädetyt ehdot täyttäviä opintokerhoja varten valtionosuutena euromäärä, joka saadaan kertomalla opintokeskukselle vahvistettujen opintokerhotuntien määrällä opetus- ja kulttuuriministeriön kullekin vuodelle määräämä opintokerhotunnin hinta.

10 § Valtionosuuden laskemisessa käytettävien suoritteiden määrän vahvistaminen

Opetus- ja kulttuuriministeriö vahvistaa vuosittain *valtion talousarvion rajoissa* valtionosuuden laskemisen perusteena käytettävän opiskelijaviikkojen, opiskelijavuorokausien, opiskelijapäivien sekä opetustuntien määrän. Yhdistetyn oppilaitoksen osalta suoritteiden määrät vahvistetaan erikseen kullekin oppilaitosmuodolle.

Valtionosuuden laskemisen perusteena käytettävien suoritteiden määrien laskemisesta ja huomioon ottamisesta *voidaan säätää* tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

- > Pykälää on täsmennetty viittaamalla TAEen sekä on poistettu opintokerhotunti valtionosuussuoritteena.
- > HUOM. opintokerho poistuu VST-asetuksesta ilman säädösmuutosta samalla kun opintokerhoa tarkoittava säännös poistuu laista.

Aiempi sanamuoto:

Opetus- ja kulttuuriministeriö vahvistaa vuosittain valtiosuuden laskemisen perusteena käytettävän opiskelijaviikkojen, opiskelijavuorokausien, opiskelijapäivien, opetustuntien sekä *opintokerhotuntien* määrän. Yhdistetyn oppilaitoksen osalta suoritteiden määrät vahvistetaan erikseen kullekin oppilaitosmuodolle.

Suoritteiden määrien laskemisesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

11 § Yksikköhinta

Opetus- ja kulttuuriministeriö määrää opiskelijaviikkojen, opiskelijavuorokausien, opiskelijapäivien ja opetustuntien yksikköhinnat seuraavaa vuotta varten. Yksikköhinnat määrätään varainhoitovuodelle arvioidun kustannustason mukaisiksi.

-> poistettu opintokerho

Opetustunnin yksikköhinta opintokeskuksille lasketaan vuosittain jakamalla yksikköhinnan määräämistä edeltänyttä vuotta edeltäneenä vuonna opintokeskusten toiminnasta aiheutuneet käyttökustannukset opintokeskusten saman vuoden opetustuntien määrällä. Käyttökustannuksiin luetaan mukaan opintokeskusten ylläpitäjien vapaan sivistystyön toimintaan liittyvät kirjanpidon mukaiset poistot. Poistojen lukemisesta käyttökustannuksiin säädetään tarvittaessa *tarkemmin* valtioneuvoston asetuksella.

-> tarkennettu (= säädetään tarvittaessa tarkemmin...)

11 § Yksikköhinta

Yhdistetyssä oppilaitoksessa yksikköhinnat lasketaan erikseen oppilaitosmuodoittain.

-> ei muutosta

....

Edellä 2 momentissa tarkoitetut yksikköhinnat on määrättävä siten, että yksikköhintojen mukaisesti lasketut rahoituksen perusteena käytettävät euromäärät yhteenlaskettuina vastaavat keskimääräisten yksikköhintojen perusteella laskettavia euromääriä.

-> täsmennetty ilmaisua

11 § Yksikköhinta, voimassa 31.12.2015 saakka

Aiempi sanamuoto:

Opetus- ja kulttuuriministeriö määrää opiskelijaviikkojen, opiskelijavuorokausien, opiskelijapäivien ja opetustuntien yksikköhinnat sekä opintokerhotuntien hinnan seuraavaa vuotta varten. Yksikköhinnat määrätään varainhoitovuodelle arvioidun kustannustason mukaisiksi.

Opetustunnin yksikköhinta opintokeskuksille lasketaan vuosittain jakamalla yksikköhinnan määräämistä edeltänyttä vuotta edeltäneenä vuonna opintokeskusten toiminnasta aiheutuneet käyttökustannukset opintokeskusten saman vuoden opetustuntien määrällä. Käyttökustannuksiin luetaan mukaan opintokeskusten ylläpitäjien vapaan sivistystyön toimintaan liittyvät kirjanpidon mukaiset poistot. Poistojen lukemisesta käyttökustannuksiin säädetään tarvittaessa valtioneuvoston asetuksella.

Yhdistetyssä oppilaitoksessa yksikköhinnat lasketaan erikseen oppilaitosmuodoittain.

....

Edellä 2 ja 4 momentissa tarkoitetut yksikköhinnat on määrättävä siten, että yksikköhinnat kerrottuna toteutuneiden opiskelijaviikkojen ja opetustuntien määrällä yhteenlaskettuina vastaavat edellä mainittuja oppilaitosmuotokohtaisia kokonaiskustannuksia.

Indeksikorotuksista

Lailla 579/2015 on säädetty vuosia 2013-2015 koskevien indeksitarkistusten jäädyttämisestä. = VST-laki 11 b §

Valtioneuvosto on päättänyt indeksikorotusten jäädyttämisestä opetus- ja kulttuuritoimen hallinnonalalla vuosina 2016-2019 osana valtioneuvoston päättämiä valtiontalouden sopeuttamistoimia.

Vapaan sivistystyön keskimääräisiin yksikköhintoihin tehdään v. 2016 indeksikorotuksia vastaavat vähennykset.

”Perälautatakuu”: Yksikköhinta 2016 on kuitenkin vähintään sama kuin vuonna 2015.

Kaikki indeksijäädytykset ja indeksikorotuksia vastaavat säästöt tehdään pysyviksi.

11 b § Oppilaitosten keskimääräiseen yksikköhintaan tehtävä vähennys

Edellä 11 §:n mukaisesti lasketusta keskimääräisestä yksikköhinnasta vähennetään:

579/2015 HE 79/2015

1) kansanopiston opiskelijaviikon osalta	8,00 €; 9,47 €
2) valtakunnallisen liikunnan koulutuskeskuksen opiskelijavuorokauden osalta	2,37 €; 2,81 €
3) kansalaisopiston opetustunnin osalta	2,23 €; 2,66 €
4) kesäyliopiston opetustunnin osalta	4,22 €; 5,00 €
5) opintokeskuksen opetustunnin osalta	2,45 €; 3,11 €

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, on opiskelijaviikon, opiskelijavuorokauden ja opetustunnin keskimääräinen yksikköhinta kuitenkin aina vähintään varainhoitovuoden 2015 keskimääräisen yksikköhinnan suuruinen.

Laki 579/2015, [Hallituksen esitys 79/2015, annettaneen budjettilakina](#)

13 § Yksikköhintoja laskettaessa huomiotta jätettävät kustannukset

Huomiotta jätettävistä kustannuksista on poistettu opintokerhojen kustannukset

=> kustannukset otetaan huomioon yksikköhintojen pohjissa.

Aiempi sanamuoto (voimassa 31.12.2015 saakka):

.....

Opintokeskusten opetustunnin yksikköhinnan laskemisessa ei oteta huomioon opintokerhotoiminnan kustannuksia.

Rahoitusjärjestelmän oleelliset muutokset 1.1.2016 lukien

Oleelliset lailla säädetyt muutokset:

- indeksitarkistusten tekemättä jättäminen vuoteen 2019 saakka
- opintokerhojen erillisestä rahoituksesta luopuminen

Valtionosuusrahoituksen muutos, josta ei ole säädetty tarkemmin laissa:

- valtionosuuden 100 % kiintiöiminen
- laatu- ja kehittämisavustuksista luopuminen ja avustussumman yhdistäminen valtionosuuteen
- valtionosuuskiintiöiden määrääminen opintokeskusten viiden vuoden keskiarvojen pohjalta. Keskiarvoihin on laskettu mukaan opetustuntien, opintokerhojen valtionosuudet ja lake-avustukset